

ತಲುಪಬಹುದು. ನಾನೂ ಅದೇ ರೂಟಲ್ಲಿ ಬಾಡಾಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಪುಂಟು, ಬಿನ್ನ ಬಸ್ಸುಂಡಿಗೆ ಹೋಗೋಳೆಣ’ ಎಂದಿದ್ದರು. ನಾನು, ‘ಅಫ್ನನಾನಿನಿಯಿಂದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತೆ ಅಧರ ಕೆಲೋಮಿಟರ್ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಅಟೋ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಳಜಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು’ ಎಂದಿದ್ದು ‘ಆಗಬಹುದು ಮಾರಾಯಿ, ನಿಮ್ಮ ಅನುಕೂಲ’ ಎಂದು ಅವರು ರಸ್ತೆಗೆ ಕಾಲೀಷಿದ್ದರು. ನಮಿಬ್ಬಿರ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ಅಟೋದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಕುಶಿತು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಟೋದವನೂ ಮುನ್ನಾರು ರೂಪಾಯಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಮರುಮಾನಾಡದೆ ಅಟೋದಲ್ಲಿ ಕುಶಿತಿದ್ದೆ.

‘ಅಫ್ನನಾನಿನಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಪುಂಟು ಸಾರೋ, ನನ್ನದೂ ಅಫ್ನನಾನಿನಿನೇ’ ಪ್ರಯಾಂ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳ ಬಲಿಕ ಕೆಲ್ಲಿದ್ದ ಅಟೋ ತ್ಯೇವರೋ. ‘ಜಿ.ವಿ. ಹೆಗಡೆ ಅಂದರೆ ಗೋವಿಂದ ವೆಂಟರುಮಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮನೆಗೆ. ಅಫ್ನನಾನಿನಿಯಿಂದ ಬಿಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಓದುವಾಗ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟ್ಲೋನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ರೂಪಾಯೇಣ್ಣ ಆಗಿದ್ದರು. ಏನೂ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಷ್ಟು ಬಂದರು. ಅವರ ಮಗ ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆ ಎನ್ನುವವರು ಹೋನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಜಿ.ವಿ. ಹೆಗಡೆಯವರು ಹುಪಾರಿಲ್ಲದೆ ಮಲಿಗಿದ್ದಾರಂತೆ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕು ಅಂತ ಹಂತ ಹಿಡಿದಿದ್ದರಂತೆ. ನನಗೆ ಬ್ಳೆಂಡ್ ರೂಪ್ ಮೇಚ್ ಆಗಿದ್ದವರು. ಹಾಗಾಗಿ ನೋಡಿ ಹೋಗೋಳೆಣ ಎಂದು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟೇ’ ಎಂದೆ. ಅಟೋ ತ್ಯೇವರೋ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನನ್ನ ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ‘ಓಹ್ ನಿಮ್ಮ ಜಿ.ವಿ. ಹೆಗಡೆಯವರ ಮನೆಗೆ? ಅಂಥ ಖಿಡಕ್ ಮನುಷ್ಯರನ್ನ ನನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ನೋಡಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ ಸಾರೋ. ನ್ಯಾಯ ಅಂದ್ರೆ ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಜಾತರ್ಥದ್ದು. ಖದೆಕರೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ. ನಿಮ್ಮ ಪರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಏ ಬೊ ಅಡಿಕೆ ಬಳಿಗಾರರು. ಅವರ ಮೂಲ ಮಂಗಳೂರಂತೆ. ಅವರಪಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಡಿಕೆ ಮಂಡಿ ಜತ್ತಂತೆ. ತಂದೆ

ಸತ್ತ ನಂತರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮೋನ್ ಅಂತ ವ್ಯಾಪಾರ ಬಿಷ್ಟು ವರ್ಕೆಲ ವೈಯಿನ್ನು ನಡೆಸಿದರಂತೆ. ನಂತರ ಇಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣ ತುಂಬಾನೇ ಇಪ್ಪುವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ಕೊಂಡು, ಒಳ್ಳೆ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಇವರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಅವುವಹಾರ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಅಟೋದವರಿಗಾಗಲೀ, ತದೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗಾಗಲೀ, ನಿಮ್ಮ ಪರಿಯಾದ ಮೀನುಗಾರರಿಗಾಗಲೀ ಒಂದಿದ್ದು ಅನ್ಯಾಯವಾದರೂ ಇವರು ಏಕ್ಕಂ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನ್ಯಾಯ ಕೆಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಿಂದಿಗೆ ಮತ್ತುಗಾಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆ ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಿ.ವಿ. ಹೆಗಡೆರೆ ಮಗ ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆ ಕೂಡಾ ತಂದೆಯಪ್ಪೇ ಒಳ್ಳೆಯಿವರು. ಶಿರಸಿ, ಸಿದ್ದಾಪುರ, ಹೊನ್ನಾಪುರ, ಕುಮಣಿ, ಕಾರವಾರ ಕೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷ ಲಾಯರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ತೀರಾ ಬಡವರ ಹತ್ತಿರ ಫೀಜು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿದೆ ಕೆನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡುತ್ತಾರೆ.’ ತ್ಯೇವರೋ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಣ್ಣಾಗಿ ಎಣ್ಣೆಯಿ ಘಮಲು ತೇಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದು ನನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕು. ‘ಮಳ್ಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಾಪ ಇರುತ್ತದೆ ಸಾರೋ. ಹಾಗಂತ ಯಾವ ಅಟೋ ತ್ಯೇವರೂ ಲಿಮಿಟ್ ಮೀರಿ ಕುಡಿಯೋದಿಲ್ಲ. ಅಟೋ ತ್ಯೇವರೋಗಳ ಆಕ್ರಿಡೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಫಟನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಆರಾಮ ಕುಂತಿರಿ, ನಲವತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜಿ.ವಿ. ಹೆಗಡೆಯವರ ಮನೆಗೆ ಸೇಫಾಗಿ ತಲುಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಓಹ್ ಮುಳೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಬಿಡುವ ಕೊಡುವ ಸೂಚನೆ. ಮತ್ತೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ಮುಳೆ ಹಿಡಿಯುವುದು ಗ್ಯಾರಂಟ್ ಆತ ತ್ಯೇವೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಆತನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಮಟ್ಟಿತ್ತು.

ಈ ಗೋವಿಂದ ವೆಂಟರುಮಣ ಹೆಗಡೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಹಾಸ್ಟ್ಲೋನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ರೂಂ ಮೇಚ್ ಆಗಿದ್ದವನು. ನಾನು ಎಂ.ಎ. ಅಧರಶಾಸ್ತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆತ ಎಂ.ಎ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್